

- A'jiniyaz atindag'i NMPI Ta'biyattaniw ha'm geografiya fakulteti 1-A Ximiya oqitiw metodika talabasi M.Ma'mbetmuratovanin'
- Ekologiya ha'm ta'biyatti qorg'aw pa'ninen o'z betinshe jumis
 - prezentatsiyasi
 -
- TEMA: Biotsenoz, biogeotsenoz ha'm ekosistemalardin' du'zilisi ha'm qasiyetleri.

BIOTsENoz

BiOTsENOZ

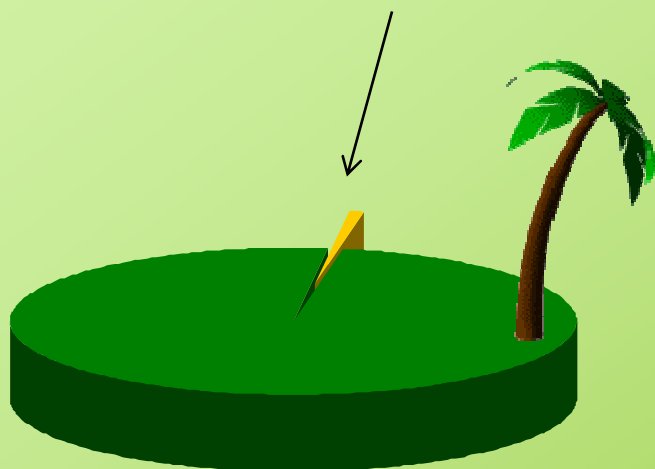
bios - omir

koynos - uliwma

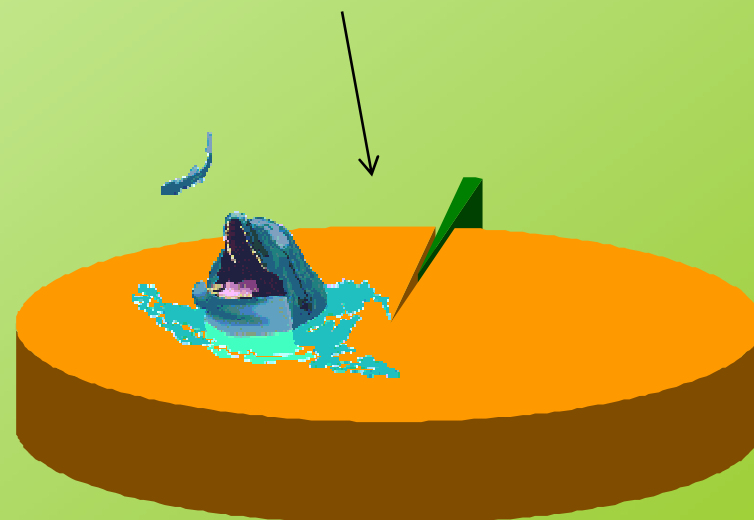

BIOTsENOZADIN' QURAMI

QURG'AQLIQ HA'M SUW

■ 99,2% - растения ■ 0,8%-другие организмы

■ 93,7%-животные и микроорганизмы
■ 6,3%-остальные организмы

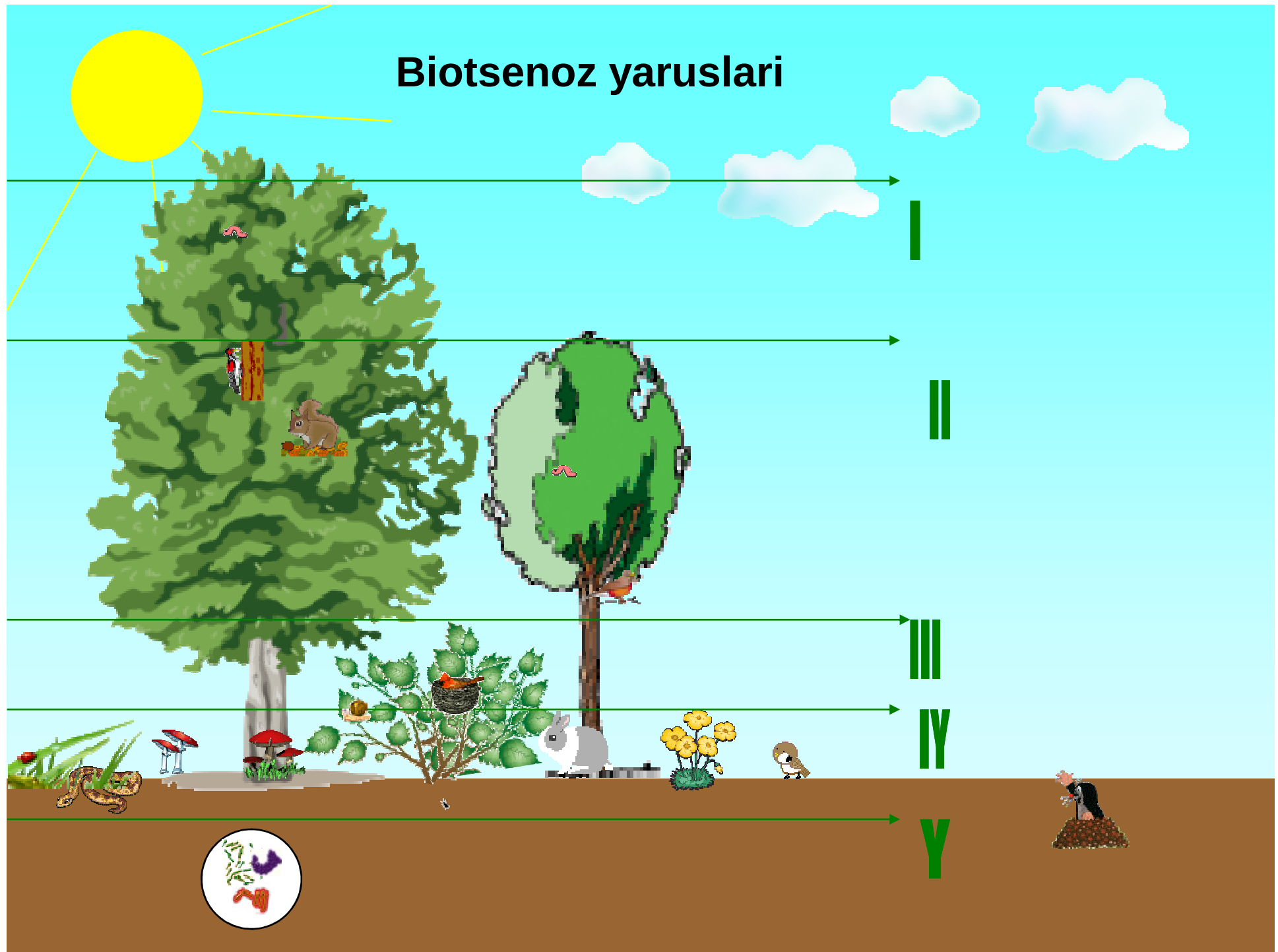

Tog'ay ekosistemasi quramali ha'm tu'rlerge ba

Suw ekosistemasi quramali ha'm tu'rlerge bay

Biotsenoz yaruslari

Ekosistemadag'ı zat aylanisi

produtsentler

Biomassa degende - topardag'ı barlıq tiri organizmler ulıwma salmag'ının' jıyındısı tu'siniledi. Azıq shınjırındag'ı h'a'mme azıqlar o'siw ushın, yag'nıy biomassa toplanıwı ushın sarıplanbaydı.

**1 ta'rtiptegi
konsumentler**

**2 ta'rtiptegi
konsumentler**

redutsentler

Ekosistema turleri

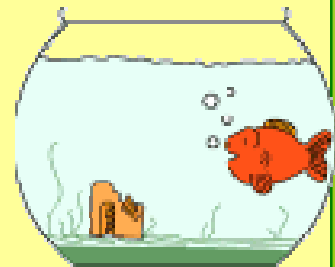
Ta'biyiy

Ekosistema – bul ta'biyat ta'repinen yaratiladi. Misali tog'ay, ko'l, suw saqlag'ishlar.

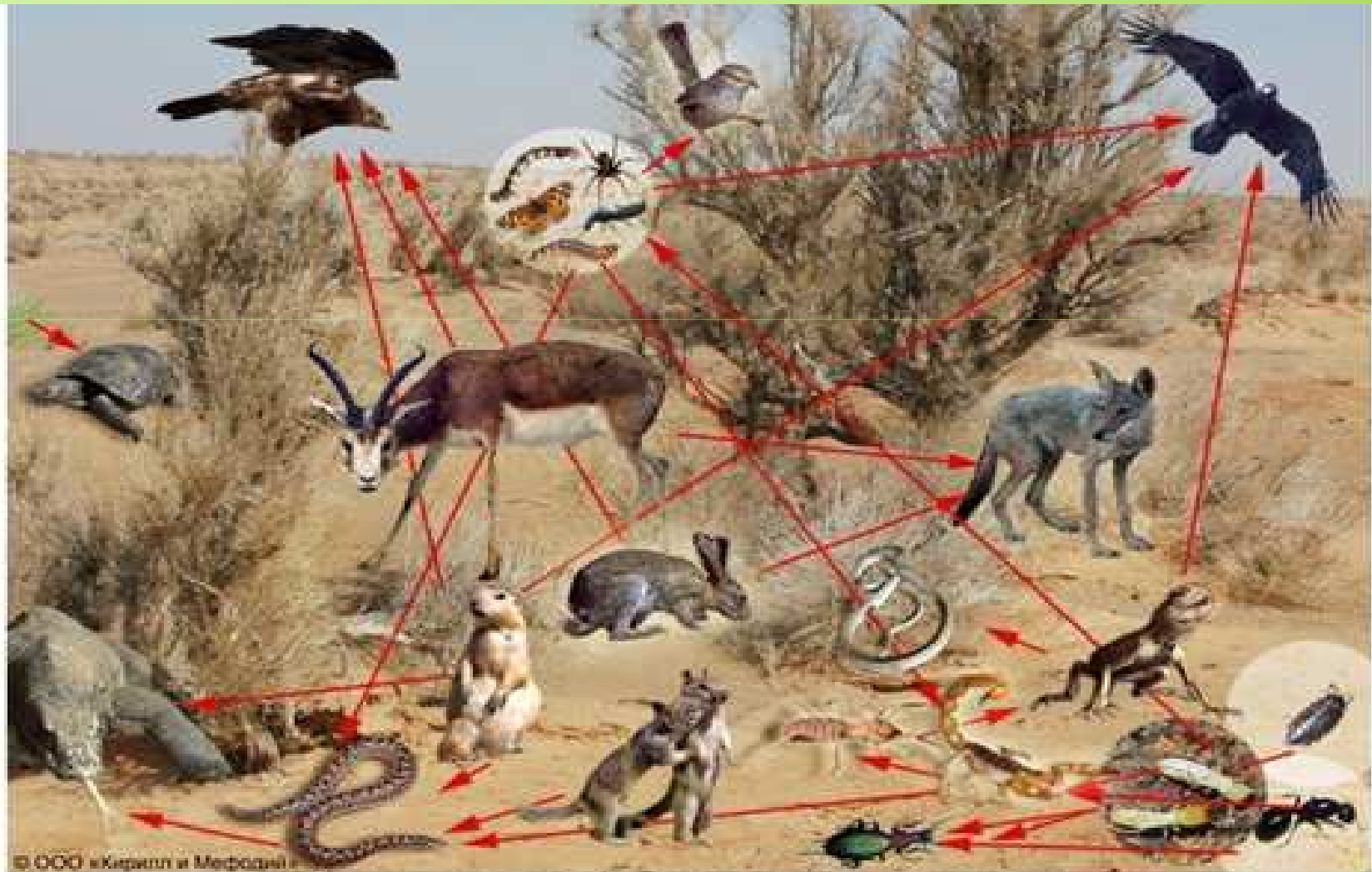

Jasalma

Ekosistema– bul adam ta'repinen yaratiladi. Misali bag'lar, ogarodlar akkvariyyom.

Ta'biyiy biotsenoz

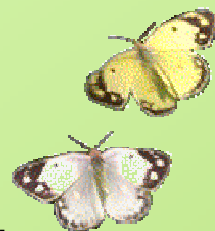
© ООО «Киррил и Мефодий»

Пример пищевой сети. Пищевые связи у животных пустыни.

Jasalma biotsenoz

Biogeotsenozlar h'a'r qiyli o'lshe'mde, yag'nıy kishi h'a'm u'lken maydanda bolıwı mu'mkin. Batpaqlıqtag'ı do'n'lik, tog'aydag'ı to'nke, qa'legen bir h'aywan uyası a'tirapı, akvarium sıyaqlılar kishi biogeotsenozg'a mısıl bolsa, tog'ay, dasht, sho'l, otlaqzar h'a'm basqa maydanlar iri biogeotsenozg'a mısıl bola aladı.

JUWMAQ

Ekodizim tu'sinigi pa'nge 1935 jılı ingliz ekologi A.Tensli ta'repinen kirgizilgen. Ekodizim kontsentsiyasının' rawajlanıwına parallel tu'rde biogeotsenoz ta'liymatı da jemisli rawajlanıp bardı. Biogeotsenoz tu'sinigini bolsa rus botanik ilimpazı, akademik V.N.Sukachev usınıs etken («bios»- o'mir, «geo» - jer, «tsenoz» - ulıwma yamasa topar) ma'nisin beredi.

Ko'binese ekodizim h'a'm biogeotsenoz tu'sinikleri bir-birinin' sinonimı sıpatında qollanıladı h'a'm derlik bir qiyli ma'nisti bildiredi, biraq ayırım bir ta'repleri menen parıqlanadı:

